

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202593
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3821202593.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a členiek senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloletú: Q., zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., dieťa rodičov, matky: O., a otca: S., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 16. júla 2021, č.k. 4P/24/2021-30, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie rozhodoval o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré podal zároveň s návrhom na zmenu úpravy jeho styku s maloletou a úpravy práv a povinností k maloletej. Neodkladným opatrením sa otec domáhal, aby súd prvej inštancie upravil jeho styk s maloletou tak, aby mal upravený styk bez prítomnosti matky každý druhý víkend plus jeden deň v týždni, v ktorom nemá mať maloletú s tým, že si ju vyzdvihne poobede zo škôlky a bude s ňou až do večera a zároveň žiadal určiť, že bude mať nárok aj na polovicu prázdnin, polovicu vianočných sviatkov, ako aj všetkých ostatných voľných dní v roku. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že matka mu bráni rozvíjať jeho dobrý vzťah s maloletou. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v súčasnosti nie je potrebná dočasná úprava pomerov - zmena styku otca s maloletou formou nariadenia neodkladného opatrenia. Z obsahu spisu vyplýva, že matka otcovi nebráni v styku s maloletou v rozsahu, aký bol schválený v rodičovskej dohode rozsudkom č.k. 6P/14/2020-332 zo dňa 04.12.2020. Matka umožňuje otcovi styk s maloletou aj v širšom rozsahu, ako bolo upravené v rozhodnutí súdu, to znamená umožňuje otcovi, aby bol s maloletou aj bez jej prítomnosti, umožnila otcovi, aby mal maloletú aj na noc, ale len keď zostane v K.. Matka nechce, aby otec bral maloletú na noc do G., čo požaduje otec. Z vykonaného šetrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že maloletá je v pravidelnom kontakte s otcom podľa rozsudku súdu, otec sa s maloletou stretáva aj bez prítomnosti matky. Nakoľko otec požaduje styk s maloletou v širšom rozsahu, vznikajú medzi rodičmi maloletej nezhody. Súd prvej inštancie konštatoval, že nakoľko sa rodičia na inej úprave styku dohodnúť nedokážu, bude potrebné rozhodnúť o zmene úpravy styku otca s maloletou, avšak v konaní vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania. Súd prvej inštancie nezistil dôvody, pre ktoré by bolo nevyhnutné okamžite zmeniť styk otca s maloletou prostredníctvom neodkladného opatrenia. Situácia v rodine maloletej si podľa názoru súdu prvej inštancie momentálne takúto okamžitú úpravu pomerov nevyžaduje. Súd prvej inštancie na základe týchto skutočností návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nepovažoval za dôvodný, a preto ho zamietol. V zákonom stanovenej lehote proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie otec považoval za nezákonné, za rozporné s jeho právami garantovanými zákonom o rodine a takisto ho považoval za rozporné aj s právami maloletej garantovanými medzinárodnými dohovormi a zákonom o rodine. Súdu preukázal, že matka mu síce dá maloletú aj nad rámec právoplatného rozsudku, ale sústavne si stanovuje iracionálne podmienky týkajúce sa výkonu jeho rodičovských práv. Napr. že nemôže cestovať do jeho bydliska s

maloletou, že nesmie robiť to alebo ono. Tento stav je neprípustný, a to z dôvodu, že podľa zákona o rodine majú rodičia právo a povinnosť vychovávať svoje dieťa v súlade so svojím presvedčením. Je vylúčené, aby jeden z rodičov na podklade súdneho rozhodnutia kládol druhému rodičovi rôzne podmienky a súdne rozhodnutie používal ako nástroj na obmedzovanie práv druhého rodiča. Otec ďalej poukázal na § 28 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia. To, že rozsudkom bolo dieťa zverené matke a že súhlasil vzhľadom na vtedajší vek maloletej s touto úpravou, neznamená, že ak to pripustia okolnosti a pomery, nemá zákonné právo na rozvíjanie rodičovského vzťahu s maloletou. Tomuto matka bráni a súd prvej inštancie svojou nečinnosťou jej postup fakticky chráni. Nie je možné urobiť zákonný záver, že ak matka v určitej časti rodičovských práv súdneho rozhodnutia ustúpila, že nie je potrebná dočasná úprava pomerov. Otec upozornil na to, že je terčom urážok a nadávok zo strany matky, a to dokonca pred maloletou. V podrobnostiach ozrejmil aj narušené vzťahy s matkou. Postup súdu prvej inštancie otec považoval za nesúladný s materiálnym právom, lebo nerešpektuje základné princípy rodinného práva, najmä čl. 3 zákona o rodine, podľa ktorého spoločnosť poskytuje rodičovstvu nielen svoju ochranu, ale aj potrebnú starostlivosť, najmä podporou rodičov a pomocou pri výkone rodičovských práv a povinností. Žiadnu takúto pomoc zákonný sudca neposkytol a v podstate jeho rodičovské práva týmto nechal bez akejkoľvek ochrany. Takýto postup súdu prvej inštancie je podľa otca neprípustný. Súd má viesť a navádzať rodičov k ochrane vzájomných rodičovských práv a nie ignorovať, že práva jedného z rodičov sú potláčané. Má na to všetky zákonné prostriedky. Je bežné, že súd pri nariadení neodkladného opatrenia predvolá účastníkov a ak neodkladné opatrenie aj nenariadi, vedie ich k vzájomnej úcte a poskytovanie súčinnosti pri výkone rodičovských práv. Na túto funkciu súd prvej inštancie úplne rezignoval. To je podľa otca neprijateľné za stavu, že do akejkoľvek zmeny súdneho rozhodnutia zostávajú dva mesiace. Za tieto dva mesiace dôjde k narušeniu jeho intenzívneho vzťahu s maloletou. Ak by súd prvej inštancie v krátkej dobe od podania jeho návrhu vytýčil termín pojednávania, kde by zabezpečilo riadnu ochranu jeho práv, odvolanie proti nenariadeniu neodkladného opatrenia by nepodal. V súčasnosti za stavu, keď matka na neho opakovane podáva trestné oznámenia, narušuje zdravý vývoj dieťaťa pri volaní polície, urážaním ho, je nevyhnutné, aby do doby súdneho rozhodnutia súd prvej inštancie dočasne upravil pomery účastníkov, a to tak, že maloletú mu dočasne zverí, lebo preukázal, že matka napriek verbálnym prísľubom aj pred sudcom, v záujme maloletej, neumožňuje styk s maloletou tak, ako si vyžaduje jej priaznivý vývoj. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa otca nevyhnutné tiež z dôvodu, že matka uviedla, že s maloletou chce odcestovať na dlhšiu dobu mimo územia SR na Cyprus, bez jeho súhlasu. Odvoláva sa, že ona takto cestovať môže, lebo ma súdne rozhodnutie. Matku žiadal, aby mu s maloletou dovolila odcestovať na 7 dní do Talianska, čo by jej aj zdravotne prospelo, to však matka neumožnila. Povedala, že nesúhlasí a že by podala naňho trestné oznámenie. Z tohto dôvodu žiadal otec odvolací súd, aby urýchlene rozhodol o tom, že maloletá bez jeho súhlasu nemôže opustiť územie SR aj preto, že má obavu o narušenie jeho rodičovských práv, keďže je zrejmé, že sa v tejto veci s matkou nevie dohodnúť. Tento návrh podal v súlade s § 35 zákona o rodine a žiadal súd, aby rozhodol, že maloletá bez jeho súhlasu nemôže opustiť územie SR. Na tomto základe otec žiadal odvolací súd, aby nariadil neodkladné opatrenie a dočasne zveril maloletú do jeho starostlivosti s tým, že matka sa bude oprávnená stretávať s maloletou pravidelne každý druhý víkend od piatka od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod.

2. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril kolízny opatrovník. Nakoľko otec vo svojom odvolaní navrhol maloletú zveriť do jeho osobnej starostlivosti, zisťoval kolízny opatrovník aktuálnu situáciu dieťaťa na strane matky. Matka počas pohovoru uviedla, že s návrhom otca na zmenu výchovného prostredia maloletej nesúhlasí. Matka sa vyjadrila, že otec sa nevie o maloletú riadne postarať a nedodržiava jej denný režim. Má obavu z toho, že otec zoberie maloletú na dovolenku do zahraničia. Trvala na tom, aby sa styk otca s maloletou realizoval za jej prítomnosti v zmysle právoplatného rozsudku. Kolízny opatrovník uviedol, že vykonal aj pohovor s maloletou bez prítomnosti iných osôb, počas ktorého uviedla, že u otca je dobre, ukázala topánky, ktoré blikajú. Uviedla, že u otca sa hrá s hračkami, má tam aj psa. Ďalej uviedla, že otec je dobrý, ale niekedy aj kričí, keď boli vonku. Dodala, že keď otec príde, tak jej niečo aj donesie. Na víkend s otcom sa teší. Na ďalšie otázky ohľadom otca maloletá ďalej už nereagovala, ukazovala obrázky na oblečení a nové topánky. Z rozhovoru s maloletou podľa kolízneho opatrovníka vyplynulo, že má vytvorené pozitívne citové väzby k obom rodičom. Vzhľadom na problematickú komunikáciu medzi rodičmi kolízny opatrovník sprostredkoval rodičom odborné poradenstvo na referáte poradensko-psychologických služieb. Rodičom bol vytvorený priestor, aby sa pracovali na svojej vzájomnej komunikácii a snažili sa dospieť k dohode vo veci úpravy styku, nakoľko dohoda má prednosť pred autoritatívnym rozhodnutím. Poradenský proces ešte nie je ukončený. Kolízny opatrovník zastával názor, že je v záujme maloletej, aby sa stretávanie maloletej

s otcom postupne rozširovalo, rešpektujúc potreby maloletej, čo je predmetom prebiehajúceho konania, ktorého termín pojednávania je určený na 16.09.2021.

3. K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila matka. Mala za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne. V súčasnosti nie je potrebná dočasná úprava pomerov, zmena styku otca s maloletou. Otcovi nebráni stretávať sa s maloletou, čo je zaznamenané aj v jeho vyjadrení. Matka ďalej poukázala na nedostatočnú starostlivosť otca o maloletú. Na tomto základe matka žiadala odvolací súd, aby zamietol odvolanie otca.

4. Krajský súd preskúmal vec v zmysle § 379 a nasl. CSP a § 59 až § 68 CMP a zistil, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 CSP, podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

5. Podľa § 324 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

8. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej.

9. Účelom neodkladného opatrenia za situácie, že už prebieha konanie vo veci samej, je zamedzenie iba najzávažnejším nepriaznivým následkom a nie úplné riešenie problematiky. Súčasne sú pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení iba obmedzené znalosti súdu o skutkovom stave a vzhľadom na potrebu rýchleho rozhodnutia aj obmedzené prostriedky na podrobnejšie skutkové zistenia. Z uvedeného účelu neodkladného opatrenia a obmedzených vstupov pri rozhodovaní súdu o neodkladnom opatrení potom vyplýva, že inštitút neodkladného opatrenia môže v takomto prípade slúžiť len na zabezpečenie nevyhnutného minima a objektívne ním nemožno problém riešiť v celej jeho šírke.

10. Pri rozhodovaní o právach, týkajúcich sa maloletých detí, súd prihliadne najmä na záujem maloletého dieťaťa. V takýchto prípadoch je úprava neodkladným opatrením opodstatnená v prípadoch, ak je to potrebné na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa, ktorá z rôznych dôvodov zabezpečená nie je, alebo v prípadoch, ak maloletému dieťaťu hrozí bezprostredné nebezpečenstvo a je potrebné neodkladne upraviť pomery do rozhodnutia vo veci samej, ktoré neznesú odklad.

11. Optikou týchto záverov je nutné posúdiť odvolanie otca. Súd prvej inštancie ako základ zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otca považoval fakt, že otec neosvedčil dôvodnosť návrhu na rozšírenie styku s maloletou.

12. Tento záver súdu prvej inštancie otec podaným odvolaním nevyvracia. Otec v odvolaní rovnako ako v konaní pred súdom prvej inštancie neosvedčil, že by maloletej nebola zo strany matky poskytovaná adekvátna starostlivosť, resp. že by jej hrozila akákoľvek ujma, ktorá by vyžadovala okamžitý zásah zo strany súdu prostredníctvom neodkladného opatrenia. Ani kolízny opatrovník po vykonanom šetrení nekonštatoval, že by maloletej hrozila akákoľvek ujma. V konaní bolo osvedčené, že styk otca s maloletou prebieha v zmysle súdom schválenej rodičovskej dohody, a to i nad jej rámec. Preto i obavy otca z vycestovania maloletej s matkou do zahraničia, za situácie, keď prebieha styk podľa schválenej rodičovskej dohody a nič nenasvedčuje, že by tomu tak v budúcnosti (do rozhodnutia súdu vo veci samej o úprave práv a povinností k maloletej) nemalo byť, nepredstavujú dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Účelom neodkladného opatrenia je, ako bolo zdôraznené, riešiť iba situácie, v ktorých maloletému dieťaťu hrozí bezprostredné nebezpečenstvo a je potrebné upraviť pomery, ktoré neznesú odklad, resp.

ak je potreba zabezpečenia riadnej starostlivosti o dieťa, ktorá z rôznych dôvodov zabezpečená nie je. O takúto situáciu sa v prejednávanej veci podľa odvolacieho súdu nejedná. Vzhľadom na tento záver nie je potrebné nariadiť navrhované neodkladné opatrenie.

14. Otázka úpravy styku rodičov s maloletou a ďalších súvisiacich práv a povinností vyžaduje vykonanie plnohodnotného dokazovania, preto bude riešená v prebiehajúcom konaní vo veci samej na súde prvej inštancie. Úprava styku otca s maloletou preto nemôže byť obídená za takejto situácie nariadením neodkladného opatrenia.

15. Tieto skutočnosti preto i podľa odvolacieho súdu predstavujú podklad na vyslovenie záveru, že otec v konaní neosvedčil potrebu okamžitého zásahu súdu prostredníctvom neodkladného opatrenia.

16. Preto odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 CSP).

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).